

วิธีดำเนินงานและวิธีรวบรวมข้อมูล

กลุ่มตัวอย่างประชากร

ตัวอย่างประชากรคือนิสิตวิทยาลัยวิชาการศึกษาปทุมวันชั้นปีที่หนึ่งจำนวน ๖๐ คน เป็นชาย ๓๐ คนและหญิง ๓๐ คน นิสิตทั้ง ๖๐ คนนี้เลือกมาจากนิสิตชั้นปีที่หนึ่งทั้งหมดโดยวิธีการสุ่มตัวอย่าง (random sampling) จำนวนทั้งสิ้น ๒๐๔ คน ซึ่งเป็นชาย ๕๕ คนและหญิง ๑๕๔ คน นิสิตเหล่านี้ต้องเรียน ๖ วิชาเหมือนกันหมด คือวิชาคณิตศาสตร์ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษาและวิชาการศึกษา มีอาจารย์สอนทั้งสิ้น ๑๒ คน เป็นอาจารย์ชาย ๔ คน และอาจารย์หญิง ๘ คน

การที่เลือกนิสิตวิทยาลัยวิชาการศึกษาปทุมวันชั้นปีที่หนึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างเพราะ

๑. แบบทดสอบ EPPS เป็นแบบทดสอบที่จำเป็นทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นวิทยาลัยหรือมหาวิทยาลัย หรือบุคคลทั่วไปที่มีอายุเกิน ๑๖ ปีขึ้นไป
๒. ผู้วิจัยต้องการเลือกกลุ่มตัวอย่างที่สอนโดยอาจารย์ชุกเดียวกัน ทั้งนี้เพื่อความคุมปัจจัยอื่น ๆ อันอาจมีอิทธิพลต่อการรับรู้ของนิสิตที่มีต่ออาจารย์ได้ นิสิตชั้นปีที่หนึ่งต้องเรียนวิชาต่าง ๆ เหมือนกันหมด โดยมีการสับเปลี่ยนกันเรียนวิชาหนึ่ง ๆ ในเทอมต่าง ๆ เช่นบางกลุ่มเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ในเทอมต้น กลุ่มที่เหลือต้องเรียนวิชานี้ในเทอม

ที่สองหรือเล่มที่สาม แต่จะวิชาที่อาจารย์สอนเพียงคนเดียว ดังนั้นนักศึกษาจึงรู้จักอาจารย์ที่สอนในชั้นมีที่หนึ่งหมดทุกคน

การวิจัยนี้วิจัยไม่ได้คำนึงถึงตัวแปรอื่น ๆ เช่นความแตกต่างในด้านอายุ ฐานะทางเศรษฐกิจ ประสบการณ์ และความสามารถในการเรียน

เครื่องมือที่ใช้

การวิจัยนี้ใช้แบบทดสอบ ๒ อย่างคือ

๑. แบบทดสอบ EPSPS (The Edwards Personal Preference Schedule)

Edwards "สร้างแบบทดสอบนี้โดยใช้คุณสมบัติความต้องการของ Murray และนักจิตวิทยาอีกหลายคนมีคำถามทั้งสิ้น ๒๕๔ ข้อ แต่จะข้อมี ๒ ข้อย่อย ผู้ตอบเลือกข้อย่อยเพียงข้อเดียวที่เห็นว่าตรงหรือใกล้เคียงที่สุดกับความต้องการหรือลักษณะของคน (ดูภาคผนวก ก.) แบบทดสอบนี้แสดงความต้องการ ๑๕ ประเภท ความต้องการแต่ละประเภทประกอบด้วยคำถาม ๔ ข้อ อันที่จริงแล้วมี ๑๕ ข้อ แต่ข้อที่เพิ่มขึ้นมานั้นเป็นคำถามซ้ำเพื่อไว้ทดสอบว่าผู้ตอบตอบด้วยความจริงใจหรือไม่ ข้อย่อยหนึ่ง ๆ มี ๑ คะแนน คะแนนสูงสุดสำหรับความต้องการหนึ่ง ๆ จึงมี ๒๕ คะแนน

Edwards " ได้ให้ความหมายของความต้องการทั้ง ๑๕ ประเภทไว้ดังนี้
๑. ความต้องการสัมฤทธิ์ผล (Achievement) คือความต้องการทำอะไร

Edwards, Allen A. แหล่งเดิม หน้า ๕-๖

Ernest R. Hilgard, Introduction to Psychology, Harcourt, Brace & World, Inc., New York, Burlingame, 1957, p. 126.

Edwards, Allen L. แหล่งเดิม หน้า ๑๑

ให้ดีที่สุด ต้องการความสำเร็จ รอมทำงานให้เสร็จโดยอาศัยความชำนาญ และความพยายาม อยากให้ผู้อื่นเห็นว่าคนเป็นผู้เชี่ยวชาญ ต้องการทำงานชิ้นสำคัญ ๆ ให้เสร็จ ลุ่่วงไปหรือทำงานรับฮาก ๆ ใด ต้องการแล้ใหม่ซึ่งหาที่นึ่งยากได้ รอมทำอะไรก็ได้ดีกว่าคนอื่น และเขียนนวนิยายหรือมพละครได้.

๓. ความต้องการขยัของผู้อื่น (Deference) คือความต้องการค่านะนำจากคนอื่น อยากรู้ว่าคนอื่นเขาคิดอย่างไร รอมทำตามคำชี้แจงหรือความคาดหวังของคนอื่น รอมขยัองเคารพผู้อื่น รอมชมผู้อื่นว่าทำงานได้ดี รอมรับความเป็นผู้นำของคนอื่น รอมอ่านประวัติบุคคลสำคัญ ๆ รอมทำตามวิธีที่ใดเคยปฏิบัติกันมา และอยากให้ผู้อื่นค้คสังใจให้

๔. ความต้องการเป็นระเบียบ (Order) คือความต้องการทำงานให้เรียบร้อย รอมวางแผนก่อนลงมือทำงานชิ้นฮาก ๆ จัดสิ่งค้่าง ๆ ให้เป็นระเบียบ วางแผนก่อนออกเคินทาง รอมรวมรวบอะเอะฮักในงานที่ค้องทำ รอมเก็บจดหมายและเอกสารอื่น ๆ ให้เรียบร้อย และรอมรับประพานอาหารตรงตามเวลา

๕. ความต้องการแสดงออก (Exhibition) คือความต้องการกล่าวสิ่งนี้ผู้อื่นเห็นว่าหลักแหลม รอมเล่าเรื่องตลก ๆ และเรื่องที่น่าสนใจ รอมเล่าการผจญภัยและประพมการค้่าง ๆ อยากให้ตัวเองเป็นที่น่าสนใจและเป็นทีกล่าวถึง รอมพูดเพียงเพื่อจะคว่ามีผลอย่างไรค้องคนอื่น รอมพูดถึงความสำเร็จ อยากให้ตัวเองเป็นที่สนใจของคนอื่น รอมไรค่าที่คนอื่นไม่ค้องเราใจ และถามค่าถามที่คนอื่นค้องไม่ได้

๖. ความต้องการพึ่งตนเอง (Autonomy) คือความต้องการไปไหนมาไหนได้ความความพอใจ ต้องการค้คสังใจความตนเอง รอมเป็นอิสระเวลาทำสิ่งค้่าง ๆ รอมทำสิ่งที่ไม่เป็นไปตามวิธีที่ใดเคยปฏิบัติกันมา หลีกเอะียงและไม่รอมทำสิ่งทีคนอื่นอยากให้ทำ ทำอะไรมักไม่ค้างว่าคนอื่นเขาจะคิดอย่างไร วิจารณ์บุคคลผู้มีอำนาจ และหลีกเอะียงการรับค้ครอมและงานที่ค้องทำ

๗. ความต้องการผูกไมตรีกับคนอื่น (Affiliation) คือความต้องการช่วยเหลือเพื่อน ๆ และหรือค้คยคือเพื่อน ๆ ทำสิ่งค้่าง ๆ ให้เพื่อน รอมรู้จักคนผูกไมตรีกัน

คนอื่นให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ชอบบังคับสิ่งของให้เพื่อน ๆ ชอบทำงานกับเพื่อน ๆ มากกว่าจะห้าความดำฟัง มักสร้างความสัมพันธ์กับเพื่อน ๆ นั้นแน่น และชอบเขียนจดหมายถึงเพื่อน ๆ

๙. ความต้องการเข้าใจตนเองและคนอื่น (Intracception) คือความต้องการวิเคราะห์แรงจูงใจและความรู้สึกของตนเอง ชอบสังเกตคนอื่นพยายามเข้าใจว่าคนอื่นมีความรู้สึกอย่างไร เมื่อพบปัญหา มักเข้าใจเขาได้ใจเรามักวิเคราะห์หาเหตุผลของคนอื่นว่าทำไมเขาจึงทำอย่างนั้นมากกว่าจะดูเพียงแต่สิ่งที่เขาทำเท่านั้น ต้องการวิเคราะห์แรงจูงใจคนอื่น และชอบทำนายว่าคนอื่นจะปฏิบัติอย่างไรในเหตุการณ์หนึ่ง ๆ

๑๐. ความต้องการขอความช่วยเหลือ (Succorance) คือความต้องการให้ผู้อื่นช่วยเหลือเวลาเกิดครุณ ชอบให้คนอื่นให้กำลังใจคน ชอบให้คนอื่นแสดงความเมตตา กรุณาคน ชอบให้คนอื่นเห็นใจและเข้าใจเมื่อคนประสบปัญหา อยากให้คนอื่นรัก ชอบให้คนอื่นทำอะไรให้ด้วยความจริงใจ อยากให้คนอื่นปลอบเวลาที่มีความทุกข์ ชอบให้คนอื่นหลอยเสียใจด้วยเมื่อคนป่วย และอยากให้คนอื่นพอลบวุ่นวายเมื่อคนใคร่บั้นครุณ

๑๑. ความต้องการมีอำนาจเหนือคนอื่น (Dominance) คือความต้องการรักแย่งความคิดคนอื่น ชอบเป็นผู้นำของกลุ่ม อยากให้คนอื่นนับถือคนเป็นหัวหน้า อยากได้รับการเลือกหรือแต่งตั้งให้เป็นประธานของกลุ่ม มักตัดสินใจในกลุ่ม อยากใคร่รับเชิญไปเป็นผู้ถือเค็ดิมเวลาผู้อื่นถกเถียงหรือทะเลาะวิวาทกัน ต้องการมีอิทธิพลที่จะชักจูงให้คนอื่นทำตามตามที่ตนเองปรารถนา ชอบแนะนำและบังคับคนอื่น และชอบบอกคนอื่นว่าควรทำงานอย่างไร

๑๒. ความต้องการขอมรณโทษ (Abasement) คือความต้องการให้คนอื่นว่าตนทำไม่ถูก มักรู้สึกผิดเมื่อทำสิ่งใดพลาดไป รู้สึกว่าความเจ็บปวดและความทุกข์รุกรานทำให้เกิดผลดีมากกว่าผลเสีย รู้สึกอยากได้รับการลงโทษเมื่อทำผิด รู้สึกสบายใจเมื่อได้ขมขื่นหรืออดคิดเรื่องการถืออยู่ อยากสารภาพผิดเมื่อทำผิด รู้สึกเหวใจในการที่ตนเองไม่สามารถทนต่อสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ มักไม่กล้าพูดกล้าทำเมื่อมีคนที่มีเก่งกว่าอยู่ด้วย และรู้สึกอิจฉาว่าคนอื่นเค็ดิมทุก ๆ คน

๑๑. ความต้องการช่วยเหลือผู้อื่น (Nurturance) คือความต้องการ
 ช่วยเหลือเพื่อนเวลาเขาเกิดวุ่นวาย รอยยิ้มคนที่อ่อนกว่า รอยปฏิบัติของคนอื่นด้วยความ
 มีน้ำใจและรู้สึกเห็นอกเห็นใจ มักชกโชนให้เด็กเพื่อน ๆ รอยทำอะไรเล็ก ๆ น้อย ๆ ให้
 คนอื่น รอยมีน้ำใจต่อคนอื่น เห็นใจเวลาคนอื่นได้รับอันตรายหรือเจ็บป่วย และรอยแสดง
 ความรักต่อคนอื่น

๑๒. ความต้องการเปลี่ยนแปลง (Change) คือความต้องการทำสิ่งใหม่ ๆ
 แปลก ๆ รอยทองเที่ยว รอยพบปะกับคนแปลกหน้า มักเปลี่ยนกิจกรรม รอยค้นคว้าสิ่ง
 ใหม่ ๆ รอยรับประทานอาหารตามสถานที่ใหม่ ๆ แปลก ๆ รอยทำงานชนิดต่าง ๆ ที่
 ไม่ซ้ำกันเลย รอยเปลี่ยนที่อยู่เสมอ ๆ และนิยมการแต่งกายแบบทันสมัยหรือรอยทำอะไร
 แปลก ๆ ใหม่ ๆ

๑๓. ความต้องการอดทน (Endurance) คือความต้องการทำงานโดยไม่หยุด
 จนกว่างานจะเสร็จ รอยทำงานที่ได้รับมอบหมายจนเสร็จ ทำงานด้วยความมานะอดทน
 รอยคิดแก้ปัญหาไปเรื่อย ๆ จนกว่าจะแก้ได้ รอยทำงานชิ้นหนึ่ง ๆ ให้เสร็จก่อนที่จะรับทำ
 ชิ้นอื่นต่อไป รอยอยู่ตึก ๆ เพื่อทำงานให้เสร็จ เวลาทำงานไม่ขยาดให้ใครมาทวง และ
 รอยหมกหมุ่นอยู่กับปัญหาแม้ว่าจะไม่มีใครคอยให้คำแนะนำอะไรเลยก็ตาม

๑๔. ความต้องการคบเพื่อนต่างเพศ (Heterosexuality) คือความ
 ต้องการออกไปเที่ยวกับเพื่อนต่างเพศ รอยทำกิจกรรมสังคมร่วมกับเพื่อนต่างเพศ ชอบ
 รักกับเพื่อนต่างเพศที่ตนสนใจเป็นพิเศษ รอยอยู่ใกล้ชิดกับเพื่อนต่างเพศ รอยให้เพื่อนต่าง
 เพศสนใจ รอยคุยเรื่องเพศ มักอ่านหนังสือที่มีเรื่องเพศพิสดารเป็นส่วนใหญ่ และรอยฟัง
 หรือพูดสนุก ๆ เรื่องเพศ

๑๕. ความต้องการก้าวร้าว (Aggression) คือความต้องการขัดแย้ง
 ความคิดเห็นของคนอื่น รอยมองคนอื่นว่าคนคิดเกี่ยวกับเขาอย่างไร รอยวิจารณ์คนอื่น
 ในที่ชุมชน มักหัวเราะเยาะคนอื่น จะหาหนินคนอื่นว่าตนไม่เห็นด้วยมักแค้นคนล่อที่สมประ
 หาร ไส้รั้ง่าย รอยโทษคนอื่นเมื่อมีสิ่งผิดพลาดเกิดขึ้น มักอ่านหนังสือพิมพ์เรื่องฆาตกรรม
 และเรื่องการพัวพันร่างกาย

การแปลและการลองสอบแบบทดสอบ

การแปลแบบทดสอบนี้ได้รับความร่วมมือจากนักจิตวิทยาหลายท่าน ผู้วิจัยได้คัดแปลงแก้ไขแบบทดสอบนี้แก้ไขพยายามคงรูปเดิมไว้ จากนั้นนำไปลองสอบเพื่อหาความเหมาะสมทางด้านภาษาและเพื่อหาค่าความเชื่อถือได้ (reliability) ของแบบทดสอบที่แปลแล้ว กลุ่มตัวอย่างคือนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์จำนวน ๕๐ คน วิธีการคือให้ทดสอบซ้ำสองครั้ง (test-retest method) โดยเว้นระยะทดสอบ ๒ สัปดาห์ ปรากฏว่าได้หาค่าความเชื่อถือได้ของความคงการทดสอบประเภทระหว่าง .๖๔ ถึง .๘๖

๑. แบบทดสอบ PRSI (Purdue Rating Scale for Instruction)

Remmers เป็นผู้สร้างแบบทดสอบนี้ แรกทีเดียวแบบทดสอบนี้มี ๑๐ ข้อ ผู้คิดต่อมาได้ปรับปรุงและเพิ่มเติมอีก ๑๖ ข้อเป็น ๒๖ ข้อ ผู้วิจัยใช้คำถามจากแบบทดสอบนี้เพียง ๑๐ ข้อแรก เพราะเป็นข้อที่บ่งลักษณะของครูผู้สอนอย่างชัดเจน ส่วนอีก ๑๖ ข้อที่เหลือไม่นำมาใช้เพราะเป็นข้อที่แสดงสภาพการเรียนการสอนในชั้นและไม่เกี่ยวกับลักษณะของครูผู้สอนเอง แบบทดสอบนี้เป็นแบบทดสอบที่ใช้วิธีการให้อันดับ (rating scale) ๑๐ อันดับจากมากไปน้อย คะแนนต่ำสุดสำหรับข้อหนึ่ง ๆ คือ ๑ คะแนน คะแนนสูงสุดคือ ๑๐ คะแนน คะแนนต่ำสุดแสดงลักษณะที่ไม่ดีของครูผู้สอนและคะแนนสูงสุดแสดงลักษณะที่ดีของครูผู้สอน

แบบทดสอบเฉพาะส่วนที่นำมาใช้แสดงลักษณะของอาจารย์ดังต่อไปนี้คือ ความสนใจ วิชาที่สอน ความเห็นอกเห็นใจในศิษย์ ความยุติธรรมในการให้คะแนน วิธีการสอน ความ

H.H. Remmers, Manual, The Purdue Rating Scale for Instruction, University Book Store, 360 State Street, West Lafayette, Indiana, 1960, p.4.

เป็นคนใจกว้างและมีตัวพินสมัย การทำอะไรพอเหมาะพอควร และมีอารมณ์ขัน ความ
เชื่อมั่นและไวใจตนเอง ลักษณะท่าทาง ลักษณะการแต่งกาย การกระตุ้นให้นิสัย
แสวงหาความรู้

การ แปลและการ ตอบสนองแบบทดสอบ

การแปลแบบทดสอบนี้ ได้รับความร่วมมือจากนักจิตวิทยาหลายท่าน ผู้วิจัยไม่ได้
คิดแปลงแก้ไขแบบทดสอบนี้แต่ได้พยายามคงรูปเดิมไว้ จากนั้นได้นำไปลองสอบ เพื่อดูความ
เหมาะสมทางภาษาและเพื่อหาค่าความเชื่อถือได้ของแบบทดสอบที่แปลแล้ว กลุ่มตัวอย่าง
คือนักเรียนชายและหญิงมัธยมศึกษาปีที่ห้าจากโรงเรียนราชโบริกานุเคราะห์ จังหวัด
ราชบุรีจำนวนทั้งสิ้น ๕๐ คน ใช้วิธีทดสอบซ้ำสองครั้งโดยเว้นระยะทดสอบ ๑ สัปดาห์
ปรากฏว่า ได้ค่าความเชื่อถือได้ของการวัดเกี่ยวกับอาจารย์ผู้สอน ๑๐ ลักษณะระหว่าง
.๔๕ ถึง .๖๒

การรวบรวมข้อมูล

อาจารย์ที่ปรึกษาของนิสิตวิชาศึกษาวชิรากรศึกษาปทุมวันชั้นปีที่หนึ่งได้ให้ความร่วม
มือในการทดสอบ นิสิตใช้เวลาตอบแบบทดสอบทั้งสองฉบับประมาณ ๒ ชั่วโมง จำนวน
แบบทดสอบที่ได้รับกลับคืนมา ๑๔๐ ฉบับ เป็นของนิสิตชาย ๕๖ คนและของนิสิตหญิง ๑๔๗
คน ผู้วิจัยได้เลือกแบบทดสอบที่เป็นของนิสิตชายจำนวน ๑๐ ฉบับ และของนิสิตหญิงอีก ๑๐
ฉบับจากแบบทดสอบทั้งหมดที่ได้รับกลับคืนมาโดยวิธีสุ่มตัวอย่างจำแนกเพศ

การวิเคราะห์ข้อมูลและค่าสถิติที่ใช้

การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นออกเป็น ๓ ตอนด้วยกันคือ

๑. การเปรียบเทียบความถี่ของนิสิตชาย และหญิง ใช้ t-test
๒. การเปรียบเทียบการรับรู้ของนิสิตชาย และหญิงที่มีต่ออาจารย์ ใช้ t-test
๓. การหาความสัมพันธ์ระหว่างความถี่ของการและการรับรู้อาจารย์ผู้สอนของ นิสิตชาย หญิง โดยหาค่าสหสัมพันธ์แบบ Product Moment